

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

આશિષ પ્રતાપ સિંહ અને અન્યો

વિરુદ્ધ

એમ. સાયદેવા અને અન્યો

ડિસેમ્બર ૧૯, ૨૦૦૨

(રાજેન્દ્ર બાબુ અને પી. વેંકટરામા રેડ્ડી, જે. જે.)

મેડિકલ કાઉન્સિલ ઓફ ઇન્ડિયા એક્ટ, ૧૯૫૬

કલમ ૧૦-એ-એમબીબીએસ અભ્યાસક્રમમાં પ્રવેશ-સી. પી. એમ.

ટી. માં લાયકાત ધરાવતા અને આઝમગઢ મેડિકલ કોલેજમાં પ્રવેશ માટે ફાળવવામાં

આવેલા ઉમેદવાર-પ્રથમ વ્યાવસાયિક પરીક્ષા પાસ કર્યા પછી, જ્યારે તેમને બીજા વ્યાવસાયિક અભ્યાસક્રમમાં પ્રવેશ મળવાનો હતો, ત્યારે કોલેજમાં માળખાગત સુવિધાઓની ઉણપ જોવા મળી હતી અને બંધ થઈ ગઈ હતી-સુપ્રીમ કોર્ટે મેડિકલ કાઉન્સિલ ઓફ ઇન્ડિયા અને યુપીના મેડિકલ એજ્યુકેશનના ડિરેક્ટર જનરલને યુપીની વિવિધ મેડિકલ કોલેજોમાં વિદ્યાર્થીઓને બીજા વ્યાવસાયિક અભ્યાસક્રમમાં સમાવવા માટે નિર્દેશો આપ્યા હતા, જેમ કે યુપીના મેડિકલ એજ્યુકેશનના ડિરેક્ટોરેટ જનરલે સૂચવ્યું હતું-જોકે, બંને સત્તાવાળાઓ યોગ્ય ઉકેલ શોધવામાં નિષ્ફળ ગયા અને મેડિકલ કાઉન્સિલ ઓફ ઇન્ડિયાએ ધ્યાન દોર્યું કે ફરજિયાત જોગવાઈઓને ધ્યાનમાં રાખીને કલમ ૧૦ એ-કોઈ પણ મેડિકલ કોલેજ તેની વાર્ષિક પ્રવેશ ક્ષમતાની ઉપર અને ઉપર પ્રવેશ કરી શકશે નહીં અને હાલની બેઠકો પહેલેથી જ ભરેલી હશે-યોજવામાં આવશે, વિદ્યાર્થીઓને વિવિધ કોલેજોમાં બેઠકો પૂરી પાડવામાં આવશે, જે આગામી વર્ષોમાં પ્રવેશ ઘટાડીને સમય જતાં ગોઠવવામાં આવશે જેથી કોલેજોની તમામ સંખ્યામાં વધારો ન થાય અને કોલેજોને ફાળવવામાં આવેલા પ્રવેશની અંદર તમામ વિદ્યાર્થીઓ માટે માળખાગત સુવિધાઓ ઉપલબ્ધ થાય.

પંજાબ રાજ્ય વિરુદ્ધ રેલુકા સિંઘલા, [૧૯૯૪] ૧ એસ. સી. સી.
૧૭૫, ટાંકવામાં આવ્યું.

સિવિલ ઓરીજનલ જુરીસ્ડિક્શન : રીટ અરજી સિવિલ નંબર
૮/૨૦૦૧ (ભારતના બંધારણની કલમ ૩૨ હેઠળ.)

માં

કોન્ટેમ્પ અરજી સિવિલ નંબર ૩૪૪/૨૦૦૨.

સાથે

રીટ પેટીશન (સી) નંબર ૭૬/૨૦૦૧ માં કોન્ટેમ્પ અરજી નંબર
૪૩૧/૨૦૦૨.

અરજદારો તરફથી ગોપાલ સુબ્રમણ્યમ, વિશ્વજીત સિંહ અને
ચંચલકુમાર ગંગુલીએ દલીલો કરી હતી.

પ્રતિવાદીઓ તરફથી આર. એન. ત્રિવેદી, એડિશનલ સોલિસિટર
જનરલ, હરીશ એન. સાલ્વે, આર. સી. વર્મા, મુકેશ વર્મા, અભિષેક અત્રે, અશ્વિની
ભારદ્વાજ, એસ. પી. શર્મા, મનિંદર સિંહ, સુશ્રી પ્રતિભા એમ. સિંહ, અંગદ ચોપરા
અને અંકુર તલવાર હાજર રહ્યા હતા.

કોર્ટનો નીચેનો આદેશ આપવામાં આવ્યો હતો :

યુપી રાજ્યમાં મેડિકલ કોલેજોમાં પ્રવેશ માટે જૂન ૧૯૯૮માં યોજાયેલી સીપીએમટી પરીક્ષામાં ક્વોલિફાય થયેલા વિદ્યાર્થીઓ દ્વારા આ અદાલત સમક્ષ ૩૨ રિટ પિટિશન દાખલ કરવામાં આવી હતી અને તેમને ઓલ ઇન્ડિયા ચિલ્ડ્રન કેર એન્ડ એજ્યુકેશન ડેવલપમેન્ટ સોસાયટી દ્વારા સંચાલિત આઝમગઢ મેડિકલ કોલેજમાં ઉપલબ્ધ એમબીબીએસ બેઠકો માટે કાઉન્સેલિંગ માટે બોલાવવામાં આવ્યા હતા.તેમણે જરૂરી ફી જમા કરાવી અને ૧૨ જુલાઈ, ૧૯૯૮થી વર્ગોમાં હાજરી આપવાનું શરૂ કર્યું અને પ્રથમ વ્યાવસાયિક પરીક્ષા મે ૨૦૦૦માં યોજાઈ હતી અને તે બધાએ તેમની પ્રથમ વ્યાવસાયિક પરીક્ષા પાસ કરી છે.જ્યારે તેઓ બીજા વ્યાવસાયિક અભ્યાસક્રમમાં જોડાવા આવ્યા, ત્યારે મેડિકલ કાઉન્સિલ ઓફ ઇન્ડિયા દ્વારા [ટૂંકમાં 'એમસી' માટે] કોલેજમાં કેટલીક ખામીઓની નોંધ લેવામાં આવી હતી અને હાઈકોર્ટ દ્વારા કરવામાં આવેલા આદેશને કારણે સિવિલ અપીલમાં જ/પ/૨૦૦૨ પર કરવામાં આવેલા આદેશ દ્વારા આ અદાલતના નિર્દેશ મુજબ, ઉપરોક્ત કોલેજ બંધ કરવામાં આવી હતી.તે સંજોગોમાં, આ અદાલતે એમસીઆઈ અને ડિરેક્ટોરેટ જનરલ ઓફ મેડિકલ એજ્યુકેશનને આ કોલેજમાં પ્રવેશ મેળવનારા વિદ્યાર્થીઓને યોગ્ય સંસ્થાઓમાં સમાવવા નિર્દેશ આપ્યો હતો.

હવે અમારી સામે ફરિયાદ કરવામાં આવી છે કે અમારા આદેશને અમલમાં મૂકવા માટે ન તો એમસીઆઈ કે ન તો ડિરેક્ટોરેટ જનરલ ઓફ મેડિકલ એજ્યુકેશન દ્વારા જરૂરી પગલાં લેવામાં આવ્યા છે.

તે સ્પષ્ટ છે કે આ વિદ્યાર્થીઓએ તેમની પ્રવેશ પરીક્ષા પાસ કરી હતી અને તેમને ઉપરોક્ત કોલેજમાં કાઉન્સેલિંગ પછી બેઠકો ફાળવવામાં આવી છે જે હવે બંધ છે.તે સંજોગોમાં જ અમે આ આદેશ આપ્યો હતો, જેનો અમલ કરવામાં આવ્યો ન હોવાની ફરિયાદ છે.

ડિરેક્ટોરેટ જનરલ ઓફ મેડિકલ એજ્યુકેશનએ એવું વલણ અપનાવ્યું હતું કે અમારા પહેલાંના ફરિયાદકર્તાઓ પ્રથમ વ્યાવસાયિક પાસ કર્યા પછી બીજા વ્યાવસાયિકમાં અભ્યાસ કરી રહ્યા છે અને તેથી, તેમને અન્ય કોલેજોમાં બીજા વ્યાવસાયિકમાં સમાવવામાં આવ્યા છે.એમસીઆઈએ તેમના તારીખ ૦૩/૦૪/૨૦૦૨ના પત્રમાં સંકેત આપ્યો હતો કે સ્થળાંતર પેટા-સમિતિ વિદ્યાર્થીઓની બદલી પર વિચાર કરશે અને અરજદારોએ ડ્રાફ્ટ અરજી અને એમસીઆઈના નિયમો અનુસાર અરજી ફોર્મ ભરવું અને એમસીઆઈને મોકલવું જરૂરી હતું. કેટલીક કોલેજોએ અહેવાલ આપ્યો હતો કે તે કોલેજોમાં બેઠકો ખાલી છે

અને તબીબી શિક્ષણ મહાનિદેશાલયે વિદ્યાર્થીઓને નીચે મુજબ સમાવવાની દરખાસ્ત કરી હતી:

".....બધાવિદ્યાર્થીઓને ઉપલબ્ધ માન્યતા પ્રાપ્ત મેડિકલ કોલેજોમાં યોગ્યતા [પ્રથમ વ્યાવસાયિકમાં મેળવેલા ગુણ] ક્રમ કોલેજના વિકલ્પના આધારે પ્રવેશની સંખ્યાના ગુણોત્તર અનુસાર આવાસ માટે ગણવામાં આવશે.માન્યતા પ્રાપ્ત કોલેજોની પ્રવેશ સંખ્યા જે અગાઉ મોકલવામાં આવી હતી [૭ સરકારી સહાયિત અને એક ખાનગી] તેને ફરીથી જોડવામાં આવી છે.વિદ્યાર્થીઓના પ્રથમ વ્યાવસાયિક પરિણામની ગુણપત્રક મેડિકલ કોલેજ આઝમગઢમાંથી મેળવવામાં આવી છે.સંબંધિત કોલેજોની પ્રવેશ સંખ્યા અનુસાર, આઝમગઢના ૫૦ વિદ્યાર્થીઓને નીચે આપેલા ચાર્ટ મુજબ ટ્રાન્સફર કરવાની દરખાસ્ત કરવામાં આવી છે:

કોલેજનું નામ	પ્રવેશ શક્તિ	૫૦ વિદ્યાર્થીઓના આવાસ માટે પ્રવેશની સંખ્યાના ગુણોત્તરમાં બેઠકોની સૂચિત સંખ્યા
કે. જી. મેડિકલ કોલેજ લખનૌ યુનિવર્સિટી	૧૮૫	૧૧
જી એસ વી એમ મેડિકલ કોલેજ, કાનપુર	૧૮૧	૧૧

એસ. એન. મેડિકલ કોલેજ, આગ્રા	૧૨૩	૭
એમ. એલ. એન. મેડિકલ કોલેજ, અલ્હાબાદ	૧૦૨	૬
એલ એલ આર એમ મેડિકલ કોલેજ, મેરઠ	૧૦૦	૬
એમ. એલ. બી. મેડિકલ કોલેજ, ઝાંસી	૫૦	૩
બી. આર. ડી. મેડિકલ કોલેજ, ગોરખપુર	૫૦	૩
સંતોષ મેડિકલ કોલેજ, ગાઝિયાબાદ	૫૦	૩
	૮૫૧	૫૦

એમસીઆઈનું વલણ હવે એ છે કે ભારતીય તબીબી પરિષદ અધિનિયમની કલમ ૧૦-એની ફરજિયાત જોગવાઈઓને ધ્યાનમાં રાખીને કોઈ પણ તબીબી કોલેજને તેની વાર્ષિક પ્રવેશ ક્ષમતાથી ઉપર એક પણ પ્રવેશ કરવાની મંજૂરી નથી અને આ સંદર્ભમાં 'પંજાબ રાજ્ય વિરુદ્ધ રેણુકા સિંઘલા, [૧૯૯૪] ૧ એસસીસી ૧૭૫' ના નિર્ણય પર આધાર રાખવામાં આવ્યો છે અને ન તો યુપીના તબીબી શિક્ષણ નિયામક અથવા રાજ્યના અન્ય કોઈ સત્તામંડળે રાજ્યની કોઈપણ માન્યતા પ્રાપ્ત સરકારી તબીબી કોલેજોની હાલની વાર્ષિક પ્રવેશ ક્ષમતામાં વધારો કરવા માટે કાયદાની કલમ ૧૦-એ હેઠળ કોઈ અરજી દ્વારા એમસીઆઈનો સંપર્ક કર્યો નથી. પ્રમાણસર વધારાની માળખાગત સુવિધાઓ પૂરી પાડીને અને તેથી,

પ્રવેશ આપવાનો પ્રશ્ન આ કોલેજો માટે નિર્ધારિત વાર્ષિક પ્રવેશ ક્ષમતાની અંદર શૈક્ષણિક સત્ર ૨૦૦૨-૨૦૦૩ માટે માન્યતા પ્રાપ્ત સરકારી મેડિકલ કોલેજમાં કામ કરવો આવશ્યક છે.

આ કેસમાં મુખ્ય મુશ્કેલી ઊભી થઈ છે કારણ કે વિદ્યાર્થીઓને તેમની પ્રવેશ પરીક્ષા પાસ કર્યા પછી કોલેજ ફાળવવામાં આવ્યા હતા પરંતુ તે કોલેજમાં જરૂરી માળખાગત સુવિધાઓ નહોતી અને જે પછી બંધ થઈ ગઈ હતી. વિવિધ કોલેજોમાં વિદ્યાર્થીઓને ફાળવતા પહેલા સ્થિતિ નક્કી ન કરવા બદલ સત્તાવાળાઓને આ બાબતમાં દોષિત ઠેરવવામાં આવે છે. અમે એમસીઆઈ અને યુપીના ડિરેક્ટોરેટ જનરલ ઓફ મેડિકલ એજ્યુકેશન બંનેને આ સંબંધમાં યોગ્ય ઉકેલ લાવવા માટે પૂરતો સમય આપ્યો છે. તેઓ આમ કરવામાં નિષ્ફળ રહ્યા છે. એક તરફ એમ. સી. આઈ. ઉપર સૂચવ્યા મુજબ વલણ અપનાવે છે, તો બીજી તરફ યુપીના તબીબી શિક્ષણ મહાનિદેશાલયનું વલણ એ છે કે સંબંધિત કોલેજોમાં તમામ બેઠકો ભરી દેવામાં આવી છે અને તેથી હવે વિદ્યાર્થીઓને સમાવવાનું શક્ય નથી. આ રીતે, એમ. સી. આઈ. અને યુ. પી. ના ડિરેક્ટોરેટ જનરલ ઓફ મેડિકલ એજ્યુકેશન બંનેએ કાયદાની વિવિધ જોગવાઈઓ અને સંબંધિત કોલેજોમાં ઉપલબ્ધ બેઠકો ભરવામાં મુશ્કેલી પર આધાર રાખીને આ અદાલતના આદેશોને નિષ્ફળ બનાવ્યા છે. તેમાં કોઈ શંકા નથી કે એમસીઆઈએ તેના નિયમોમાં નક્કી કરેલા ધોરણોનું

પાલન કરવું જોઈએ અને સામાન્ય રીતે એક વખતનો વધારો પણ આપી શકાતો નથી.આપણે જોઈએ છીએ કે જ્યારે વિદ્યાર્થીઓ પહેલેથી જ પ્રથમ વ્યાવસાયિક પાસ કરી ચૂક્યા હશે, ત્યારે વિદ્યાર્થીઓને ફરી એકવાર એ જ પરીક્ષા આપવા માટે કહેવું ખૂબ જ અસમાન હશે.

આ સંજોગોમાં અમે આ કેસની વિશેષ હકીકતો પર નિર્દેશ આપીએ છીએ:

(૧) એમસીઆઈ અને યુપીના ડિરેક્ટોરેટ જનરલ ઓફ મેડિકલ એજ્યુકેશન એવી રીતે ઉકેલ લાવશે કે જે તમામ વિદ્યાર્થીઓને બીજા વ્યાવસાયિક પરીક્ષામાં સંબંધિત કોલેજોમાં આ બાબતોમાં નિર્દેશો આપવામાં આવ્યા છે તેમને સમાવવામાં આવે.

(૨) આ વિદ્યાર્થીઓને જે બેઠકો પૂરી પાડવાની છે તે દરેક કોલેજમાં ઉપલબ્ધ કુલ માળખાગત સુવિધાઓ શોધી કાઢ્યા પછી વિવિધ કોલેજોમાં ફાળવવામાં આવશે, જે આગામી વર્ષોમાં પ્રવેશ ઘટાડીને સમય જતાં ગોઠવવામાં આવશે જેથી કોલેજની એકંદર સંખ્યા ન વધે અને કોલેજને ફાળવવામાં આવેલા પ્રવેશની અંદર તમામ વિદ્યાર્થીઓ માટે માળખાગત સુવિધાઓ ઉપલબ્ધ થાય.ઉદાહરણ તરીકે, જો

પ્રથમ વર્ષમાં કોલેજમાં પ્રવેશ પ૦ છે, તો તે બધા બીજા વર્ષ સુધી પહોંચી શકશે નહીં.પરિણામી ખાલી જગ્યાઓ સાથે, જ્યાં સુધી પ્રવેશ આવી કોલેજના કુલ પ્રવેશની અંદર હોય, જો કે અમુક વર્ષમાં/વર્ગમાં પ્રવેશ થોડો ઓછો અથવા વધુ હોય, તો એમસીઆઈ માનશે કે તેના નિયમો પૂરા થયા છે.

(૩) એમસીઆઈ અને યુપીના ડિરેક્ટોરેટ જનરલ ઓફ મેડિકલ આ પ્રક્રિયાનું પાલન કરશે અને ૧૪/૦૧/૨૦૦૩ પર આ અદાલતને અહેવાલ આપશે.

કેસ ૧૪/૦૧/૨૦૦૩ ના રોજ સુનાવણી માટે રાખવો.મહાનિદેશક, તબીબી શિક્ષણ અને તાલીમ.યુ. પી. તે તારીખે વ્યક્તિગત રીતે હાજર રહેશે.

આર. પી.

મામલો પેન્ડિંગ છે.

This judgment has been translated using AI Tool - SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.